

Föreskrifter och anvisningar 2/2017

Företagsstyrning i arbetspensionsförsäkringsbolag

Dnr
FIVA/2022/799

Utfärdade
10.1.2017

Gäller från
1.4.2017

Upplysningar
Försäkringstillsyn/Arbetspensionsans
talter

FINANSINSPEKTIONEN
telefon 09 183 51
foramn.efternamn@fiva.fi
finansinspektionen.fi

Den juridiska karaktären av föreskrifter och anvisningar

Föreskrifter

I Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar presenteras föreskrifterna under rubriken "Föreskrift". Föreskrifterna är bindande rättsregler, som måste följas.

Finansinspektionen meddelar föreskrifter endast med stöd av och inom ramen för rättsliga bestämmelser som ger Finansinspektionen behörighet att ge ut föreskrifter.

Anvisningar

I Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar presenteras under rubriken "Anvisning" Finansinspektionens tolkningar av innehållet i lagar eller andra bindande bestämmelser.

Under denna rubrik presenteras också rekommendationer och andra verksamhetsanvisningar som inte är bindande. Vidare upptas här Finansinspektionens rekommendationer om hur internationella riktlinjer och rekommendationer ska följas.

Av formuleringen av anvisningen framgår när det är fråga om en tolkning och när det är fråga om en rekommendation eller annan verksamhetsanvisning. Formuleringen av anvisningarna och den juridiska karaktären av föreskrifterna och anvisningarna förklaras närmare på Finansinspektionens webbplats.

[Finansinspektionen.fi > Regelverk > Den juridiska karaktären av föreskrifter och anvisningar](#)

Innehåll

1	Tillämpningsområde	6
	1.1 Tillämpningsområde	6
2	Regelverk och internationella rekommendationer	7
	2.1 Lagstiftning	7
	2.2 Finansinspektionens rätt att meddela föreskrifter	7
3	Syfte	8
4	Kompetenskrav för ledningen i arbetspensionsförsäkringsbolag	9
	4.1 Styrelsen	9
	4.2 Verkställande direktör	9
5	Lämplighetsbedömning av ledningen (Fit & Proper-bedömning)	10
6	God företagsstyrning	12
	6.1 Förvaltningsrådets övervakningsuppgift (Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)	13
7	Intern kontroll	14
	7.1 Den interna kontrollens betydelse och ansvar för dess uppläggning	14
	7.2 Ordandet av en välfungerande intern kontroll	15
	7.3 Rapportering	16
8	Compliance	17
	8.1 Uppläggning av funktionen	17
	8.2 Funktionens syfte och uppgifter	18
	8.3 Rapportering (Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)	19
9	Intern revision	20

		4 (46)
10	Riskhantering	21
	10.1 Innehåll, organisation och risker som ska beaktas	21
	10.2 Verksamhetsprinciper för riskhanteringssystemet	22
11	Anmälan om störningar och fel i verksamheten (<i>Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024</i>)	23
	11.1 Anmälan och störningar och fel i verksamheten	23
	11.2 Årsanmälan om förlust som orsakas av operativ risk	24
12	Ersättningar	25
	12.1 Förvaltningsrådets och styrelsens ansvar	25
	12.2 Principer för rörliga (resultatbaserade) ersättningar	25
	12.3 Offentlighet	26
	12.4 Förteckningar	26
13	lakttagande av god försäkringssed	27
14	Uppläggnig av placeringsverksamheten och placeringsplan	29
	14.1 Organisation av placeringsverksamheten i arbetspensionsförsäkringsbolag	29
	14.1.1 Organisation av ekonomiförvaltningen och betalningsrörelsen	29
	14.1.2 Oavhängighet i placeringsverksamheten	30
	14.2 Styrelsens ansvar för placeringsverksamheten och riskhanteringen av placeringsverksamheten/placeringsplan	31
15	Upptagande av kredit, anmälan om upptagande av kredit och credit default swap-avtal	33
16	Egendomsregleringar kopplade till ansvarsöverföringar mellan arbetspensionsanstalter	34
17	Ansökan för överlåtelse av ett arbetsgivarspecifikt försäkringsbestånd	36
18	Förberedelser för undantagsförhållanden	37
	18.1 Funktionsförmåga under undantagsförhållanden	37

		5 (46)
18.2	Förberedelser för att bibehålla funktionsförmågan under undantagsförhållanden	37
18.3	Förberedelser inom informationshantering och datasystem	38
18.4	Förberedelser inom utlagda verksamheter	39
18.5	Efterlevnad av anvisningen	39
19	Deltagande i byggande enligt lagen om bostadsköp	40
20	Marknadsföring av bolagsspecifika avgiftsdelar (<i>Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024</i>)	42
21	Rapportering till Finansinspektionen (<i>Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024</i>)	43
22	Upphävda föreskrifter och anvisningar	44
23	Ändringshistorik	45
24	Övergångs- och ikraftträdandebestämmelser (<i>Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024</i>)	46

1 Tillämpningsområde

1.1 Tillämpningsområde

Dessa föreskrifter och anvisningar tillämpas på följande företag under tillsyn enligt 4 § i lagen om Finansinspektionen (878/2008):

- arbetspensionsförsäkringsbolag.

2 Regelverk och internationella rekommendationer

2.1 Lagstiftning

Dessa föreskrifter och anvisningar har samband med följande lagar och förordningar:

- lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997, nedan AFBL)
- försäkringsbolagslagen (521/2008, nedan FBL)
- aktiebolagslagen (624/2006, nedan ABL)
- lagen om Finansinspektionen
- lagen om pension för arbetstagare (395/2006, nedan ArPL)
- lagen om pension för företagare (1272/2006, nedan FöPL)
- lagen om bostadsköp (843/1994)
- lagen om otillbörligt förfarande i näringsverksamhet (1061/1978) (*Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024*)
- beredskapslagen (1552/2011) (*Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024*)
- lagen om försvarstillstånd (1083/1991). (*Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024*)

2.2 Finansinspektionens rätt att meddela föreskrifter

Finansinspektionens rätt att meddela bindande föreskrifter bygger på följande bestämmelser:

- 12 j § i AFBL
- 27 § 5 mom. i AFBL
- 28 § 3 mom. i AFBL
- 29 c § 5 mom. i AFBL
- 15 kap. 1 § 2 mom. i FBL
- 15 kap. 3 § 2 mom. 2 punkten i FBL
- 18 § 2 mom. i lagen om Finansinspektionen.
(*Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024*)

3 Syfte

- (1) Dessa föreskrifter och anvisningar ingår i Finansinspektionens samling av föreskrifter och anvisningar för arbetspensionsförsäkringsbolag. Syftet med dem är att komplettera de lagbestämmelser som gäller uppläggningsen av företagsstyrning och att tekniskt omarbeta Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar om uppläggningsen av företagsstyrning. *(Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)*
- (2) Syftet är också att främja en tydligare, begripligare och ändamålsenligare uppläggningsen av företagsstyrningen i arbetspensionsförsäkringsbolagen och att främja konkurrensneutralitet i arbetspensionsförsäkringsbolagens verksamhet. Därigenom är syftet också att förbättra tillsynen över arbetspensionsförsäkringsbolagens verksamhet. *(Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)*

4 Kompetenskrav för ledningen i arbetspensionsförsäkringsbolag

4.1 Styrelsen

- (1) Enligt 9 e § 2 mom. i AFBL ska styrelseledamöterna i arbetspensionsförsäkringsbolag ha god sakkunskap om arbetspensionsförsäkringsverksamhet. I styrelsen ska det också finnas god sakkunskap om placeringsverksamhet.

ANVISNING (styckena 2–5)

- (2) Enligt Finansinspektionens tolkning uppfylls kravet om god sakkunskap om arbetspensionsförsäkringsverksamhet enligt 9 e § 2 mom. i AFBL om styrelseledamöten har motsvarande erfarenhet från ett annat arbetspensionsförsäkringsbolags styrelse eller sådan annan erfarenhet från en arbetspensionsanstalt som kan jämföras med styrelsemedlemskap, eller går en heltäckande introduktionsutbildning.
- (3) Finansinspektionen rekommenderar att den heltäckande introduktionsutbildningen enligt stycke 2 ovan arrangeras av ett arbetspensionsförsäkringsbolag eller Arbetspensionsförsäkrarna TELA rf.
- (4) Enligt Finansinspektionens tolkning uppfylls kravet om god sakkunskap om placeringsverksamhet enligt 9 e § 2 mom. i AFBL om minst en tredjedel av styrelseledamöterna har god sakkunskap om placeringsverksamhet.
- (5) Finansinspektionen rekommenderar att bolaget försäkras sig om att de ledamöter som utses till styrelsens utskott har tillfredsställande yrkeskunskap och kompetens inom utskottets verksamhetsområde.

4.2 Verkställande direktör

- (6) Enligt 11 § 2 mom. i AFBL ska ett arbetspensionsförsäkringsbolags verkställande direktör och dennes ställföreträdare ha god kännedom om arbetspensionsförsäkringsverksamhet, placeringsverksamhet och företagsledning.

ANVISNING (styckena 7–9)

- (7) Enligt Finansinspektionens tolkning uppfylls kraven i 11 § 2 mom. i AFBL genom tillräckligt lång arbetserfarenhet av motsvarande uppgifter eller tillräckligt lång annan arbetserfarenhet och deltagande i ett heltäckande utbildnings- och introduktionsprogram.
- (8) Enligt Finansinspektionens tolkning kan motsvarande arbetserfarenhet förvärvas genom ansvarsfulla uppgifter inom arbetspensionsförsäkringsbranschen och annan arbetserfarenhet genom ansvarsfulla uppgifter inom finans- eller försäkringsbranschen
- (9) Finansinspektionen rekommenderar att det heltäckande utbildnings- och introduktionsprogrammet enligt stycke 7 ovan arrangeras av ett arbetspensionsförsäkringsbolag eller Arbetspensionsförsäkrarna TELA rf och att särskilt avsnitt om arbetspensionsförsäkrings- och placeringsverksamhet och om företagsledning ingår i programmet.

5 Lämplighetsbedömning av ledningen (Fit & Proper-bedömning)

- (1) Med kompetensvillkoren för förvaltningsråds- och styrelseledamöter och deras suppleanter samt verkställande direktören och dennes ställföreträdare (nedan "ledningen") avses de krav som ställs i AFBL. Kompetens syftar också på kollegiala kompetenskrav för förvaltningsorganen som helhet.
- (2) I 9 e § i AFBL föreskrivs om ett arbetspensionsförsäkringsbolags styrelseledamöters och suppleanters kompetens och goda anseende. Om verkställande direktörens och dennes ställföreträdarens kompetens och goda anseende föreskrivs i 11 § i AFBL. Om skyldigheten att anmäla ändringar i styrelsens sammansättning (inklusive suppleanterna) föreskrivs i 9 f och 9 g § i AFBL. I 11 § 4 mom. i AFBL föreskrivs om anmälningsskyldigheten för verkställande direktören och dennes ställföreträdare.
- (3) Finansinspektionens rätt att meddela bindande föreskrifter om de anmälningar som avses i stycke 2 ovan grundar sig med stöd av 9 f § och 11 § 4 mom. i AFBL på 6 kap. 21 § 1 punkten i FBL.

ANVISNING (styckena 4–7)

- (4) Finansinspektionen rekommenderar att också förändringar i förvaltningsrådets sammansättning utan dröjsmål anmäls till Finansinspektionen.
- (5) Enligt Finansinspektionens tolkning svarar arbetspensionsförsäkringsbolaget enligt 9 g § och 11 § 4 mom. i AFBL för att styrelseledamöterna och suppleanterna samt verkställande direktören och dennes ställföreträdare uppfyller kompetensvillkoren och villkoren om gott anseende enligt 9 e § och 11 § i AFBL både när de utses för uppdraget och så länge de är verksamma (s.k. Fit & Proper-bedömning).
- (6) Finansinspektionen rekommenderar att samtliga kompetenskrav för ledningen i förväg delges de instanser som ställer upp kandidater och det förvaltningsorgan som fattar utnämningsbesluten.
- (7) Finansinspektionen rekommenderar att bolaget försäkras sig om att det har ändamålsenliga verksamhetsmodeller och skriftliga verksamhetsprinciper för kontroll och övervakning av att samtliga kompetenskrav är uppfyllda.

FÖRESKRIFT (styckena 8–12)

- (8) Arbetspensionsförsäkringsbolaget ska lämna in en anmälan om valet eller utnämningen av en styrelseledamot och suppleant samt verkställande direktören och dennes ställföreträdare senast två veckor innan uppdraget tillträds.
- (9) Av ändringsanmälan ska identifikations- och kontaktuppgifter för personen framgå, liksom hemort och det uppdrag i arbetspensionsförsäkringsbolaget som personen utsetts för och den tidpunkt när uppdraget tillträds eller tillträdades.
- (10) Till anmälan om valet av styrelseledamot och suppleant ska fogas en försäkran undertecknad av verkställande direktören som bekräftar att arbetspensionsförsäkringsbolaget har genomfört en Fit & Proper-bedömning av personen.

- (11) Till anmälan om utnämningen av verkställande direktören och dennes ställföreträdare ska fogas en försäkran undertecknad av styrelseordföranden som bekräftar att arbetspensionsförsäkringsbolaget har genomfört en Fit & Proper-bedömning av personen.
- (12) Till den anmälan som avses ovan i stycke 8 ska fogas motiveringar till varför arbetspensionsförsäkringsbolaget anser att personen uppfyller Fit & Proper-villkoren.

ANVISNING (styckena 13–16)

- (13) Om återvalet av en person enligt stycke 8 behöver ingen ny anmälan lämnas in.
- (14) Ett gott anseende i den bemärkelse som avses i 9 e § 2 mom. och 11 § 2 mom. i AFBL saknar enligt Finansinspektionens tolkning en person som
- under de senaste fem åren har dömts till fängelsestraff eller under de senaste tre åren har dömts till bötesstraff för ett brott som kan anses visa att han eller hon är uppenbart olämplig för uppdraget eller
  - annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig för uppdraget.
- (15) Enligt Finansinspektionens tolkning beräknas tidsfristen enligt stycke 14 första delstycket ovan i samband med val eller utnämningar från det att domen har vunnit laga kraft till det att uppdraget tillträds. Om domen inte har vunnit laga kraft, skulle den dömda personen dock få fortsätta att utöva sådan beslutanderätt som tillkommer medlemmar av ledningen i arbetspensionsförsäkringsbolag, om det vid en samlad bedömning av personens tidigare verksamhet, de omständigheter som lett till domen och andra bidragande faktorer framgår att detta måste anses uppenbart befogat.
- (16) Enligt Finansinspektionens tolkning kan Finansinspektionen med stöd av 9 g § och 11 § 4 mom. i AFBL antingen på eget initiativ efter mottagen anmälan eller på bolagets begäran särskilt genomföra en Fit & Proper-bedömning för att fastställa personens lämplighet för uppdraget. I sådana situationer som avses i styckena 14 och 15 ovan bör bolaget för bedömningen lämna in alla uppgifter om gärningen och straffet och andra relevanta uppgifter och motivera varför personen ändå kunde anses vara lämplig för uppdraget.

6 God företagsstyrning

- (1) I 4 kap. i AFBL föreskrivs om företagsstyrning i arbetspensionsförsäkringsbolag.
- (2) Enligt 9 d § 1 mom. i AFBL övervakar förvaltningsrådet bolagets förvaltning, som styrelsen och verkställande direktören ansvarar för. (*Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024*)
- (3) Enligt 6 kap. 2 § 1 mom. i ABL som med stöd av 9 f § i AFBL tillämpas på styrelsen och en styrelseledamot svarar styrelsen för bolagets förvaltning och för att bolagets verksamhet är ändamålsenligt organiserad. (*Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024*)
- (4) Enligt 6 kap. 17 § 1 mom. i ABL som med stöd av 11 § 4 mom. i AFBL tillämpas på verkställande direktören ska verkställande direktören sköta bolagets löpande förvaltning i enlighet med styrelsens anvisningar och föreskrifter. (*Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024*)
- (5) Enligt 9 a § 2 mom. i AFBL ska ett arbetspensionsförsäkringsbolags styrelse och verkställande direktör leda bolaget med yrkesskicklighet, enligt sunda och försiktiga affärsprinciper samt enligt principerna för en tillförlitlig förvaltning. (*Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024*)
- (6) I 12 b § i AFBL föreskrivs om de allmänna kraven på företagsstyrning i arbetspensionsförsäkringsbolag.
- (7) Enligt regeringens proposition 96/2014¹ strävar man med företagsstyrningssystemet efter att säkerställa att bolaget styrs enligt sunda och försiktiga affärsprinciper och att dessa principer iaktas i bolagets verksamhet. Enligt propositionen genomför man med hjälp av företagsstyrningssystemet ansvarsfördelningen på bolagets samtliga organisationsnivåer och med hjälp av det kontrolleras också hur bolagsledningens anvisningar iaktas inom bolagets verksamhet. Enligt propositionen har arbetspensionsförsäkringsbolagets styrelse det slutgiltiga ansvaret för företagsstyrningssystemet. (*Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024*)
- (8) Enligt regeringens proposition 96/2014² är förutsättningen för ett tydligt och fungerande företagsstyrningssystem att de makt-, ansvars- och rapporteringsförhållanden som ingår i bolagets organisationsstruktur är definierade, uppdelade och åtskilda från varandra samt att informationen är tryggad. (*Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024*)
- (9) Enligt 12 b § 1 mom. i AFBL ska ett arbetspensionsförsäkringsbolag ha ett med beaktande av arten och omfattningen av bolagets verksamhet tillräckligt och fungerande företagsstyrningssystem. (*Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024*)
- (10) Enligt regeringens proposition 96/2014 betonas vid bedömningen av arten och omfattningen av arbetspensionsförsäkringsbolagets verksamhet arten och omfattningen av de risker som är förknippade med verksamheten samt kraven på solvens. (*Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024*)

ANVISNING (stycke 11)

- (11) Enligt Finansinspektionens tolkning ska det företagsstyrningssystem som avses i 12 b § i AFBL uppfylla åtminstone följande krav:

¹ Regeringens proposition 96/2014 s. 6.

² Regeringens proposition 96/2014 s. 12.

- Arbetspensionsförsäkringsbolaget har skriftliga verksamhetsprinciper för sina viktigaste funktioner och tydliga kvantitativa och kvalitativa mål.
- Målen utformas med beaktande av sunda och försiktiga affärsprinciper. Framför allt tillvaratas de försäkrades och försäkringstagarnas rättigheter och intressen.
- Hela personalen informeras om bolagets verksamhetsprinciper och mål.
- Styrelsen kan effektivt och självständigt övervaka verkställande direktören och den övriga verkställande ledningen och organisationen.
- Styrelsen upprättar för sin verksamhet en skriftlig arbetsordning, där styrelsens viktigaste uppgifter och verksamhetsprinciper finns definierade.

6.1 Förvaltningsrådets övervakningsuppgift (Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)

ANVISNING (styckena 12–15)

- (12) Enligt Finansinspektionens tolkning omfattar förvaltningsrådets övervakningsuppgift som avses i 9 d § 1 mom. i AFBL även övervakning av att styrelsen och verkställande direktören sköter sina uppgifter i enlighet med regleringen.
- (13) Finansinspektionen rekommenderar att förvaltningsrådets övervakningsfunktioner är kontinuerliga, att övervakningen i alla förhållanden genomförs på det sätt som bolagets tillstånd kräver och att förvaltningsrådet i sin övervakning fäster uppmärksamhet särskilt vid de ärenden som är väsentliga för bolagets verksamhet.
- (14) Finansinspektionen rekommenderar att förvaltningsrådet i tillräcklig grad försäkras sig åtminstone om att
- styrelsen och verkställande direktören leder bolaget enligt regleringen och principerna för en god förvaltning på ett sätt som är förenligt med syftet med arbetspensionsförsäkringsbolagets verksamhet och
  - bolagets interna kontroll-, riskhanterings- och rapporteringsfunktioner är ändamålsenligt ordnade och att de har tillräcklig förmåga att identifiera riskerna förknippade med verksamheten och att reagera på dem.
- (15) Finansinspektionen rekommenderar att det för övervakningsuppgiften till förvaltningsrådet förutom det material som det anser nödvändigt även inlämnas de skriftliga verksamhetsprinciperna som avses i 12 b § i AFBL om bolagets interna kontroll, riskhanteringsystem, uppläggningsrevision och ersättningsregler.

7 Intern kontroll

7.1 Den interna kontrollens betydelse och ansvar för dess uppläggning

- (1) I 12 d § i AFBL föreskrivs om intern kontroll i arbetspensionsförsäkringsbolag.
- (2) Enligt 12 b § 1 mom. i AFBL ska ett arbetspensionsförsäkringsbolag ha skriftliga verksamhetsprinciper för intern kontroll av bolaget, som godkänts av styrelsen. Enligt 12 b § 2 mom. i AFBL ska bolagets styrelse regelbundet bedöma de skriftliga verksamhetsprinciperna.
- (3) Finansinspektionens rätt att meddela bindande föreskrifter om uppläggningsen av den interna kontrollen grundar sig på 12 j § i AFBL.

ANVISNING (stycke 4)

- (4) Enligt Finansinspektionens tolkning är syftet för den interna kontrollen enligt 12 d § i AFBL att säkerställa
  - en ekonomisk, effektiv och resultatbringande verksamhet
  - måluppfyllelse
  - efterlevnad av lagar, föreskrifter, verksamhetsprinciper, förvaltningsorganens beslut, interna planer, regler och rutiner
  - hantering av riskerna i verksamheten
  - en tillförlitlig rapportering och övrig information för ledningen.

FÖRESKRIFT (styckena 5–8)

- (5) Arbetspensionsförsäkringsbolagets styrelse svarar för uppläggningsen och organisationen av den interna kontrollen på alla organisations- och verksamhetsnivåer. Styrelsen ska fastställa den interna kontrollens innehåll. *(Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)*
- (6) Styrelsen för ett arbetspensionsförsäkringsbolag som fungerar som moderbolag i en koncern ska godkänna koncernens verksamhetsprinciper för intern kontroll. Det ansvar som tillkommer styrelsen i koncernens moderbolag fråntas inte dotterbolagets styrelser deras ansvar. *(Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)*
- (7) Arbetspensionsförsäkringsbolagets styrelse ansvarar för att verksamhetsprinciperna för intern kontroll följs både i bolaget och i fråga om utlagda tjänster och att de verksamhetsprinciper som avses i stycke 6 på motsvarande sätt följs i koncernen. *(Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)*
- (8) Arbetspensionsförsäkringsbolagets styrelse ska årligen bedöma om den interna kontrollen är ändamålsenligt organiserad, liksom också huruvida personalresurserna och andra resurser är tillräckliga, och vid behov vidta korrigerande åtgärder. *(Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)*

7.2 Ordandet av en välfungerande intern kontroll

FÖRESKRIFT (styckena 9–14)

- (9) I arbetspensionsförsäkringsbolagets organisation ska uppgifterna, beslutanderätten och ansvar fördelas på tillbörligt sätt och rapporteringsförhållandena vara tydligt definierade. Organisationsstrukturen ska stöda ordandet av en effektiv intern kontroll. Alla anställda i bolaget ska känna till den egna uppgiften i genomförandet av den interna kontrollen. *(Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)*
- (10) Arbetsfördelningen och uppgiftsbeskrivningarna ska i organisationen definieras så att ingen utan tillbörlig övervakning sköter en brett verkande åtgärd genom hela handläggningsskedjan. *(Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)*
- (11) Ett arbetspensionsförsäkringsbolags samtliga funktioner och alla organisationsnivåer ska ha en välfungerande och effektiv intern kontroll. *(Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)*
- (12) Vid uppläggningsen av den interna kontrollen ska bolaget ta hänsyn till verksamhetens art och omfattning samt organisationsstruktur, och den interna kontrollen ska vara tillräckligt avpassad efter riskerna i respektive verksamhet. Vid bedömningen av arbetspensionsförsäkringsverksamhetens art och omfattning ska man beakta socialförsäkrings- och arbetspensionstillgångarnas samhälleliga karaktär, verksamhetens oberoende och självständighet samt solvenskraven och tillsynskraven beträffande användningen av tillgångarna. *(Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)*
- (13) De personer som ansvarar för den interna kontrollen ska ha uppgifter på lämplig organisationsnivå som möjliggör tillbörliga befogenheter och tyngdvikt i skötseln av uppgifterna. Personerna ska ha kännedom om och yrkeserfarenhet av bolagets verksamhet, risker och de regelverk som gäller bolaget och som uppgifterna kräver för att de ska kunna sköta de ärenden som ingår i deras uppgifter på ett framgångsrikt sätt. *(Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)*
- (14) Den interna kontrollen ska ha tillgång till ett tillräckligt antal kompetenta anställda. De personer som sköter den interna kontrollen ska ha tillgång till lämpliga datasystem och andra resurser samt till intern och extern information som behövs för uppgiften. *(Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)*

ANVISNING (stycke 15)

- (15) Finansinspektionen rekommenderar att den interna kontrollens kontrollåtgärder omfattar till exempel redogörelser och rapporter till ledningen, resultat- och avvikelserrapporter inklusive efterlevnadskontroll av fastställda risklimiters, fysiska kontroller, inventering av tillgångar, en delegations- och attestordning och kontroller och avstämningar.

FÖRESKRIFT (styckena 16–18)

- (16) Den interna kontrollens kontrollåtgärder och de rapporter som upprättas på basis av dem ska vara en del av den permanenta verksamhetskulturen i företaget under tillsyn. Den interna kontrollens funktion ska följas upp.

- (17) För att kunna följa upp att den interna kontrollen ordnats på ett ändamålsenligt sätt och att den fungerar ska den interna kontrollens kontrollåtgärder i tillräcklig omfattning dokumenteras. *(Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)*
- (18) För att säkerställa kontinuiteten i verksamheten och skydda sina tillgångar ska arbetspensionsförsäkringsbolaget särskilt sörja för att åtgärderna för kontroll av informationssäkerheten och den övriga säkerheten är tillräckliga.

7.3 Rapportering

FÖRESKRIFT (styckena 19–23)

- (19) Den interna kontrollens rapportering ska vara tydlig, tillförlitlig, rättidig och framåtblickande. Rapporteringen om resultat och väsentliga risker ska vara oberoende av den verksamhet som rapporteras.
- (20) Rapporteringen ska läggas upp så att förvaltningsorganen får information om väsentliga observationer som görs inom den interna kontrollen samt om observationer som revisorer och myndigheter rapporterat till arbetspensionsförsäkringsbolaget. *(Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)*
- (21) Den interna kontrollens skriftliga rapportering ska vara regelbunden. Rapporterna ska förvaras på ett tillförlitligt sätt. *(Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)*
- (22) De interna kontrollfunktionerna ska kunna rapportera om sina iakttagelser till förvaltningsorganen i tillräckligt god tid så att förvaltningsorganen utan onödigt dröjsmål kan vidta åtgärder för att röja eventuella observerade olägenheter. Utöver den ordinarie rapporteringen ska de interna kontrollfunktionerna vid behov kunna rapportera om sina iakttagelser direkt till styrelsen. *(Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)*
- (23) De interna kontrollfunktionerna ska ordna rapporteringen till dem på så sätt att den stöder uppläggningsen av en välfungerande och effektiv intern kontroll. *(Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)*

8 Compliance

- (1) Enligt 12 d § 2 mom. i AFBL omfattar intern kontroll en funktion för regelefterlevnad (compliance-funktion). Funktionen ska också bedöma om bolagets åtgärder för att förhindra och korrigera eventuella brister i regelefterlevnaden är tillräckliga. (*Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024*)
- (2) Finansinspektionens behörighet att meddela bindande föreskrifter om uppläggningsen av den interna kontrollen grundar sig på 12 j § i AFBL.

8.1 Uppläggning av funktionen

ANVISNING (stycke 3)

- (3) Styrelsens skyldighet enligt 6 kap. 2 § 1 mom. i ABL att svara för bolagets förvaltning och för att bolagets verksamhet är ändamålsenligt organiserad innebär enligt Finansinspektionens tolkning att styrelsen är skyldig att skapa en sådan organisation som behövs för bolagets verksamhet och sörja för att den fungerar väl samt vidta nödvändiga korrigerande åtgärder om regelvidrig verksamhet eller andra fel i verksamheten har konstaterats.
- (4) Enligt regeringens proposition 96/2014³ kan ett arbetspensionsförsäkringsbolag ordna funktionen för regelefterlevnad på ett sätt som är lämpligt med tanke på arten och omfattningen av bolagets verksamhet. (*Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024*)
- (5) Enligt regeringens proposition 96/2014 kan funktionen för regelefterlevnad kombineras med andra funktioner eller vid behov läggas ut på entreprenad. Funktionen kan emellertid inte kombineras med den interna revisionsfunktionen, eftersom den interna revisionen bedömer den interna kontrollens tillräcklighet och lämplighet. (*Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024*)

FÖRESKRIFT (styckena 6–8)

- (6) En sammanslagning av funktionen för regelefterlevnad med andra funktioner eller en utläggning av den på entreprenad får inte äventyra regelefterlevnadsfunktionens oberoende och effektivitet. Vid sammanslagning och utläggning ska uppmärksamhet fästas särskilt vid att regelefterlevnadsfunktionen har en självständig ställning och direkt kontakt med den verkställande ledningen. Riskerna förknippade med det valda uppläggnings sättet ska identifieras och beaktas i tillsynen över arbetspensionsförsäkringsbolagets verksamhet. Grunderna för en sammanslagning och utläggning på entreprenad ska dokumenteras. (*Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024*)
- (7) Uppläggningsen av, anvisningarna för och förfarandena inom funktionen för regelefterlevnad ska vara tillräckliga för att säkerställa en oberoende regelefterlevnadsfunktion i bolagets verksamhet. (*Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024*)
- (8) Funktionen för regelefterlevnad ska regelbundet samarbeta med förvaltningsorganen, den verkställande ledningen, bolagets juridiska ärenden, annan rapportering, bolagets affärsverksamhet och interna och externa revision. (*Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024*)

³ Regeringens proposition 96/2014 s. 14.

8.2 Funktionens syfte och uppgifter

ANVISNING (styckena 9–10)

- (9) Syftet med funktionen för regelefterlevnad är att övervaka att bolagets verksamhet följer lagen och övriga externa och interna regler som gäller verksamheten. *(Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)*
- (10) Funktionen för regelefterlevnad
- förebygger rättsliga risker och genomförandet av oönskade affärsmodeller
  - stöder styrelsen i uppläggningsen av en tillförlitlig bolagsstyrning, fungerar som styrelsens informationskanal om bolagets förfaranden och hjälper styrelsen att vid behov ingripa i rättsliga risker
  - fungerar som en konkurrensfaktor och stöder affärsverksamheten genom att reducera riskerna för att reglerna bryts och genom att främja iakttagandet av bolagets värderingar och verksamhetens effektivitet.
- (Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)*

FÖRESKRIFT (styckena 11–12)

- (11) För att säkerställa en effektiv och resultatrik funktion för regelefterlevnad ska verksamheten vara riskbunden. Regelefterlevnadsfunktionens åtgärder ska i första hand riktas utifrån en riskbedömning av arbetspensionsförsäkringsbolagets verksamhet. *(Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)*
- (12) Funktionen för regelefterlevnad ska ha verksamhetsprinciper och en verksamhetsplan för sin verksamhet. I verksamhetsprinciperna ska verksamhetens ansvar, behörighetskrav och rapporteringsskyldigheter fastställas. Rapporteringsskyldigheterna ska innehålla funktionens egen rapportering och den rapportering som ska inlämnas till funktionen. Av verksamhetsplanen ska de riskbundna åtgärderna som bolaget planerat för verksamhetens olika delområden framgå. *(Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)*

ANVISNING (styckena 13–14)

- (13) Finansinspektionen rekommenderar att funktionen för regelefterlevnad innehåller åtminstone följande väglednings- och kontrolluppgifter:
- Funktionen utbildar och vägleder bolagets personal om bästa praxis, inklusive regelefterlevnadsfunktionens förfaranden samt upprättar anvisningar om iakttagandet av bestämmelserna på bolagsnivå. Funktionen upprätthåller eller deltar i upprätthållandet av åtminstone de etiska riktlinjerna och riktlinjerna om intressekonflikter och förbyggande av mutor.
  - Funktionen bedömer regelbundet huruvida personalen är tillräckligt insatt i riktlinjerna och förfarandena samt om ansvaret för att följa bestämmelserna.
  - Funktionen utreder för egen del att ändringar i regleringen följs i bolagets olika funktioner samt informerar om dem och vägleder om de ändringsbehov som ändringarna medför.
  - Funktionen deltar för egen del i att godkänna nya produkter och förfaranden.

- Funktionen bedömer huruvida bolagets organisation är välfungerande och ändamålsenlig då det gäller att följa lagen och andra bestämmelser.
- Funktionen identifierar och bedömer på förhand vilka negativa följder som följer ifall bestämmelserna inte följs.
- Funktionen biträder styrelsen aktivt. Som god praxis förser funktionen före ett styrelsemöte till exempel styrelsens sekreterare med information om sina iakttagelser i de ärenden som ska behandlas på mötet och som kan vara av betydelse för styrelsens beslutsfattande.

(Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)

(14) Finansinspektionen rekommenderar att funktionen för regelefterlevnad använder lämpliga övervakningsinstrument både i de proaktiva och de retroaktiva kontrollåtgärderna. Sådana är åtminstone

- olika riskindikatorer
- upprättandet av sådana rapporter med vilka bolaget säkerställer ledningens uppmärksamhet och i vilka avvikelserna mellan förväntningarna och genomförda händelser dokumenteras
- kontroll av försäkrings-, ersättnings- och placeringsverksamheten samt av övriga funktioner som är betydande med tanke på bolaget, genomgång av dokument, intervjuer och inspektioner.

(Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)

8.3 Rapportering *(Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)*

FÖRESKRIFT (styckena 15–16)

(15) Funktionen före regelefterlevnad ska rapportera åtminstone till bolagets styrelse och verkställande direktör.

(16) Rapporteringen ska omfatta bolagets verksamhet. Den ska innehålla åtminstone

- en uppskattning av hur väl bestämmelser och riktlinjer för närvarande följs och av effektiviteten i de enskilda funktionerna
- betydande observationer och risker med tanke på bolaget samt rekommendationer till regelefterlevnad angående dem
- korrigerande åtgärdsförslag som upprättats utgående från observerade risker och brister samt förslag till tidtabell för att försätta ärendena i sådant skick att de motsvarar bestämmelserna och riktlinjerna
- betydande ändringar i regleringen samt de åtgärder som tagits eller kommer att tas för att säkerställa att ändringarna följs, såvida dessa ärenden inte rapporteras på annat sätt till exempel på initiativ av bolagets juridiska funktioner
- uppföljning av vilka korrigerande åtgärder som tagits i bolaget och vad som ännu är ogjort samt huruvida åtgärderna är tillräckliga.

9 Intern revision

- (1) I 12 e § i AFBL föreskrivs om intern revision i arbetspensionsförsäkringsbolag.
- (2) Enligt 12 b § 1 mom. i AFBL ska ett arbetspensionsförsäkringsbolag ha skriftliga verksamhetsprinciper om uppläggningsen av den interna revisionen, som har godkänts av styrelsen. Enligt 12 b § 2 mom. i AFBL ska bolagets styrelse regelbundet bedöma de skriftliga verksamhetsprinciperna.
- (3) Finansinspektionens behörighet att meddela bindande föreskrifter om hur den interna kontrollen ska ordnas grundar sig på 12 j § i AFBL. *(Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)*

ANVISNING (styckena 4–5)

- (4) Styrelsens skyldighet enligt 6 kap. 2 § 1 mom. i ABL att svara för bolagets förvaltning och för att bolagets verksamhet är ändamålsenligt organiserad innebär enligt Finansinspektionens tolkning följande:
  - Styrelsen ska godkänna den interna revisionens årliga revisionsplan.
  - Styrelsen ska sörja för att den interna revisionens ställning i organisationen och dess befogenheter är tydliga samt säkerställa en oberoende och objektiv revision av bolagets verksamheter.
  - Den interna revisionens ledning och kontroll får inte läggas ut på entreprenad. Övriga interna revisionstjänster kan upphandlas av externa tjänsteproducenter.*(Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)*
- (5) Enligt Finansinspektionens tolkning avses med den interna revisionens oberoende av bolagets operativa verksamhet enligt 12 e § 2 mom. i AFBL att den interna revisionen ska vara oberoende av de verksamheter som granskas och av räkenskapsrevisionen. *(Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)*

FÖRESKRIFT (stycke 6)

- (6) Den interna revisionens revisionsplan ska upprättas utgående från den interna revisionens tillsynsmål och riskbundet. Av planen ska även de åtgärder som planerats för de olika delområdena av bolagets verksamhet framgå. *(Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)*

10 Riskhantering

10.1 Innehåll, organisation och risker som ska beaktas

- (1) I 12 c § i AFBL föreskrivs om riskhantering i arbetspensionsförsäkringsbolag.
- (2) Enligt 12 b § 1 mom. i AFBL ska ett arbetspensionsförsäkringsbolag ha skriftliga verksamhetsprinciper för bolagets riskhanteringssystem, som godkänts av styrelsen. Enligt 12 b § 2 mom. i AFBL ska bolagets styrelse regelbundet bedöma de skriftliga verksamhetsprinciperna.
- (3) Finansinspektionens behörighet att meddela bindande föreskrifter om hur riskhanteringen ska ordnas grundar sig på 12 j § i AFBL.

ANVISNING (stycke 4)

- (4) Med riskhantering enligt 12 c § i AFBL avses enligt Finansinspektionens tolkning strategier, processer och rapporteringsrutiner för att identifiera, kontrollera, mäta, övervaka och hantera risker som bolaget exponeras för eller som följer av dess affärsverksamhet och som hör väsentligt samman med verksamheten. Till riskhanteringen hör enligt Finansinspektionens tolkning också sådana förebyggande åtgärder som beslutats med anledning av identifieringen, rapporteringen och bedömningen av risker.

FÖRESKRIFT (styckena 5–12)

- (5) Riskhanteringen ska beakta alla väsentliga interna och externa risker som påverkar bolagets verksamhet samt riskerna i utlagda verksamheter. Riskhanteringen ska analysera individuella risker och den samlade effekten av de individuella riskerna på bolagets verksamhet.
- (6) Styrelsen svarar för att riskhanteringen i bolaget är tillfredsställande.
- (7) Riskhanteringen ska integreras till en välfungerande del av bolagets organisationsstruktur och beslutsprocesser. Bolagets organisationsstruktur och beslutsprocesser ska stödja en effektiv riskhantering.
- (8) Alla de viktigaste riskhanteringsprinciperna ska godkännas av styrelsen.
- (9) Bolagets riskhanteringsfunktion ska övervaka att riskerna i bolaget identifieras, kontrolleras, mäts, övervakas, rapporteras och hanteras som sig bör och enligt interna instruktioner. Vid behov ska den också upprätthålla, utveckla och utarbeta principer för riskhantering som ska fastställas av styrelsen samt ta fram metoder för analys och mätning av riskerna.
- (10) Riskhanteringsfunktionen ska vara funktionellt oberoende av de risktagande verksamheterna och ha en uppbyggnad som underlättar riskhanteringen. I övrigt får bolaget fritt besluta om det praktiska utförandet av riskhanteringsorganisationen.
- (11) Bolaget ska förfoga över nödvändiga metoder för riskhantering. Utöver kvantitativa riskmätningmetoder ska bolaget också ha metoder för bedömning av kvalitativa risker.
- (12) Med hjälp av metoderna ska bolaget fortlöpande och på ett tillräckligt heltäckande sätt identifiera alla de risker som riskhanteringen ska omfatta. Bolaget ska rimligen kunna försäkra sig om att alla risker med väsentlig betydelse för målpuppfyllelsen har identifierats och rapporterats till

styrelsen för behandling. Betydelsen av riskeffekterna och sannolikheten för att riskerna realiserar ska bedömas och ändamålsenliga riskhanteringsrutiner skapas.

ANVISNING (styckena 13–15)

- (13) Med koncentrationsrisk enligt 12 c § 2 mom. 4 punkten i AFBL avses enligt regeringens proposition 96/2014⁴ framför allt en risk som uppstår till följd av flera olika faktorer som inte ensamma utgör en risk, men som när de koncentreras till ett och samma objekt utgör en koncentrationsrisk, eller som uppstår om en enskild risk utgör en betydande del av de totala exponeringarna av liknande slag, varvid bolagets risk i fråga om detta enskilda objekt är större än normalt. Exempel på sådana risker är kredit- och placeringsrisker.
- (14) De operativa riskerna enligt lagen hänför sig enligt regeringens proposition 96/2014 till bolagets interna processer, personal, olika system och externa händelser som berör bolaget.
- (15) I 6 kap. 13 § i FBL, som tillämpas på arbetspensionsförsäkringsbolag, föreskrivs om kundkännedom och relaterade riskhanteringssystem.

10.2 Verksamhetsprinciper för riskhanteringssystemet

FÖRESKRIFT (styckena 16–19)

- (16) Styrelsen ska årligen godkänna övergripande skriftliga verksamhetsprinciper för bolagets riskhanteringssystem.
- (17) Verksamhetsprinciperna för riskhanteringssystemet ska fastställa bolagets viktigaste risker, mått, gränser för risktagningen, mål för riskhanteringen, riskhanteringsåtgärder, ansvar och riskkontrollprinciper. Riskhanteringen ska vidare på ett ändamålsenligt sätt integreras med planeringen av bolagets verksamheter genom att separata verksamhetsprinciper för riskhanteringen tas fram till exempel för de viktigaste verksamheterna eller processerna.
- (18) I verksamhetsprinciperna för riskhanteringssystemet ska gränserna för risktagningen fastställas med hänsyn till bolagets risktagnings- och riskhanteringsförmåga. Dessutom ska anges vem som svarar för risktagningen, hur riskerna mäts och övervakas samt hur det kontrolleras att riskerna håller sig inom godtagbara gränser. Verksamhetsprinciperna ska också omfatta utlagda verksamheter.
- (19) Av verksamhetsprinciperna för riskhanteringssystemet ska framgå hur risker rapporteras. Det samlade riskhanteringsläget enligt verksamhetsprinciperna ska rapporteras till bolagets styrelse minst en gång om året. Planenliga riskrapporter ska ingå som ett led i varje affärsverksamhets processer.

⁴ Regeringens proposition 96/2014 s. 13.

11 Anmälan om störningar och fel i verksamheten (*Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024*)

- (1) Enligt 12 c § 2 mom. i AFBL ska arbetspensionsförsäkringsbolagets riskhantering omfatta hanteringen av operativa risker.
- (2) Finansinspektionens behörighet att meddela bindande föreskrifter om vilken relevant information som regelbundet ska lämnas till Finansinspektionen och om hur informationen ska lämnas grundar sig på 18 § 2 mom. i lagen om Finansinspektionen.

11.1 Anmälan och störningar och fel i verksamheten

ANVISNING (styckena 3–8)

- (3) Finansinspektionen rekommenderar att arbetspensionsförsäkringsbolaget meddelar Finansinspektionen om betydande störningar och fel i de tjänster som tillhandahålls för kunderna samt i betalnings- och datasystem utan dröjsmål när sådana uppkommit. Som betydande störningar beaktas långvariga serviceavbrott (till exempel i skötseln av försäkringar eller pensioner eller i pensionsutbetalningen) eller betydande störningar som inverkar på flera kunder. Finansinspektionen bör utan dröjsmål också meddelas om störningar och fel som inverkar störande eller äventyrar bolagets förmåga att fortsätta sin affärsverksamhet eller att sköta sina skyldigheter.
- (4) Finansinspektionen rekommenderar att en anmälan görs åtminstone om störningar i följande grupper:
  - intrång i datasystem
  - ett skadegörande program sprids i datasystemet
  - information röjts för obehöriga
  - säkerhetsöverträdelse.
- (5) Finansinspektionen rekommenderar att även följande störningar anmäls, om de i väsentlig grad inverkar på tillgången till en tjänst som tillhandahålls för kunderna eller hur tjänsten fungerar:
  - överbelastningsattack
  - fel i programvara
  - störning i datakommunikationen
  - driftsavbrott
  - anordning går sönder.
- (6) Finansinspektionen rekommenderar att anmälan om att kunduppgifter röjts för utomstående lämnas till Finansinspektionen endast i det fall att ärendet även anmäls till dataombudsmannen.
- (7) Finansinspektionen rekommenderar att arbetspensionsförsäkringsbolaget lämnar en kompletterande anmälan med mer detaljerade uppgifter om störningen så fort som möjligt efter den första anmälan.
- (8) Finansinspektionen rekommenderar att de anmälningar som avses ovan i detta kapitel görs på den blankett och enligt de anvisningar som finns på Finansinspektionens webbplats.

Arbetspensionsförsäkringsbolaget kan enligt anvisningarna emellertid lämna in den anmälan som avses i stycke 6 på samma blankett som skickas till dataombudsmannen.

11.2 Årsanmälan om förlust som orsakas av operativ risk

ANVISNING (stycke 9)

- (9) Årsanmälan om den förlust som orsakats av operativ risk ska inlämnas till Finansinspektionen utifrån arbetspensionsförsäkringsbolagets interna rapportering av förlustuppgifter.

FÖRESKRIFT (styckena 10–13)

- (10) Arbetspensionsförsäkringsbolaget ska senast den 28 februari lämna in en årsanmälan till Finansinspektionen om förluster som orsakats av operativ risk och som observerats under det föregående kalenderåret.
- (11) Årsanmälan ska göras om de fem största förlusthändelserna i euro som orsakats av operativ risk under ett kalenderår. Anmälan behöver emellertid inte lämnas in för skador som är mindre än tio tusen (10 000) euro.
- (12) Årsanmälan ska innehålla åtminstone följande uppgifter:
- händelsebeskrivning och skadetyper
  - redogörelse för de åtgärder som vidtagits till följd av händelsen
  - redogörelse för det uppskattade förlustbeloppet.
- (13) Årsanmälan ska göras på den blankett och enligt de anvisningar som finns på Finansinspektionens webbplats.

12 Ersättningar

- (1) I 12 f § i AFBL föreskrivs om ersättningssystem i arbetspensionsförsäkringsbolag.
- (2) Enligt 12 b § 1 mom. i AFBL ska ett arbetspensionsförsäkringsbolag ha skriftliga verksamhetsprinciper för utbetalning av ersättningar, som godkänts av styrelsen. Enligt 12 b § 2 mom. i AFBL ska bolagets styrelse regelbundet bedöma de skriftliga verksamhetsprinciperna.
- (3) I detta kapitel avses med ersättningspolicy bolagets samtliga löne- och ersättningssystem, inklusive principer för utbetalning av ersättning vid avslutande av ett anställningsförhållande med en medarbetare eller direktör.

12.1 Förvaltningsrådets och styrelsens ansvar

ANVISNING (styckena 4–5)

- (4) Finansinspektionen rekommenderar att det i bolaget finns ett ersättningsutskott som är sammansatt av styrelseledamöterna och fokuserar på att bereda verksamhetsprinciper för ersättningar inklusive en ersättningspolicy och se till att de fungerar. Efter samråd med eventuella oberoende experter bör utskottet ta fram verksamhetsprinciper för ersättningar, en ersättningspolicy och nödvändiga förslag till ändringar i deras uppbyggnad och svara för att de speglar de förändringar som inträffat i bolaget och i regelverk.
- (5) Finansinspektionen rekommenderar att styrelsen fastställer bolagets ersättningspolicy som en del av de skriftliga verksamhetsprinciperna för ersättningar och följer och övervakar dess genomförande. Förvaltningsrådet bör följa och övervaka utvecklingen av ersättningarna till styrelseledamöterna, som det fastställt med stöd av 9 d § 1 mom. i AFBL. Styrelsen bör då och då bedöma ersättningspolicyns funktion och uppbyggnad.

12.2 Principer för rörliga (resultatbaserade) ersättningar

ANVISNING (styckena 6–10)

- (6) Bolagets ersättningar kan bestå av fasta och rörliga delar.
- (7) Vad gäller rörliga ersättningar rekommenderar Finansinspektionen att den rörliga ersättningsdelen grundar sig på en prestationsbedömning av personen och verksamheten och en bedömning av bolagets totala resultat.
- (8) Finansinspektionen rekommenderar att resultaten för en längre period (dvs. flera år) tas till grund för prestationsbedömningen, för att det ska vara möjligt att försäkra sig om att de resultatbaserade ersättningarna tar hänsyn till bolagets strategiska mål och också sådana lagstadgade villkor för utbetalning av ersättningar som verksamhetens syfte, dvs. att utöva lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse som hänför sig till den sociala tryggheten. För kvalitetsmätning av kundserviceprestationer som utgör ett väsentligt led i verkställigheten av pensionsförsäkringsrörelse kan dock en kortare tidsperiod vara mer befogad för att sörja för en jämn servicekvalitet och därmed för att bolagets, försäkringstagarnas och de försäkrades intressen tillvaratas.

- (9) Finansinspektionen rekommenderar att prestationsbedömningen dessutom tar hänsyn till realiseringen av såväl risker som föreligger vid tidpunkten för resultatmätningen som framtida risker. Utbetalningen av rörliga ersättningsdelar som betraktas som ansevärd bör därför skjutas upp. Om det visar sig att någon uppnått resultatmålet genom att ta sådana risker som realiserats före utbetalningen av den rörliga ersättningen, bör bolaget kunna avstå från att betala.
- (10) Finansinspektionen rekommenderar att bolaget i förväg fastställer hur uppskjutna ersättningar påverkas av senare förändringar i ersättningsmottagarens anställningsförhållande eller uppdrag som verkställande direktör.

12.3 Offentlighet

ANVISNING (styckena 11–13)

- (11) Finansinspektionen rekommenderar att personalen får ta del av de allmänna principerna för ersättningar och ersättningspolicyn. Varje medarbetare bör i förväg få en förklaring av bestämningsgrunderna för lönen och ersättningarna samt bedömningsprocessen. Bedömningsprocessen och resultatet av den bör dokumenteras på lämpligt sätt.
- (12) Finansinspektionen rekommenderar att uppgifter om verksamhetsprinciperna för ersättningar och ersättningspolicyn offentliggörs på ett tydligt och lättbegripligt sätt, dock med hänsyn till bestämmelserna om konfidentialitet och datasekretess. Informationen kunde offentliggöras i form av en självständig rapport om verksamhetsprinciperna för ersättningar och ersättningspolicyn eller till exempel i samband med bokslutet och verksamhetsberättelsen.
- (13) Finansinspektionen rekommenderar att bolaget offentliggör åtminstone följande uppgifter:
- beslutsprocessen för fastställande av verksamhetsprinciper för ersättningar och ersättningspolicy
  - sambandet mellan ersättningspolicyn och resultatet
  - resultatmättnings- och riskvägningsgrunderna
  - principerna för utbetalning av rörliga ersättningsdelar enligt ersättningspolicyn
  - andra viktiga principer för den resultatbaserade ersättningspolicyn.

12.4 Förteckningar

ANVISNING (stycke 14)

- (14) Finansinspektionen rekommenderar att bolaget gör en uppdaterad förteckning över dem som omfattas av någon ersättningspolicy.

13 Iakttagande av god försäkringssed

- (1) Enligt 31 § 1 mom. i AFBL övervakar Finansinspektionen att arbetspensionsförsäkringsbolagen iakttar lagstiftningen om försäkringsverksamhet samt god försäkringssed.
- (2) Lagen eller avtalsvillkoren ger inte alltid något direkt svar på hur ett ärende ska avgöras eller hur man i övrigt ska förfara i ärendet. God sed kan då komplettera övrig reglering och beslutsmotivering. Inom finansiell verksamhet förekommer flera sådana slag av god praxis. Sådana är åtminstone god försäkringssed, god banksed, god sed på värdepappersmarknaden och god försäkringsmäklarsed. *(Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)*
- (3) God försäkringssed innebär etablerad god sed och praxis inom försäkringsbranschen, vilka styr försäkringsgivarens verksamhet. Enligt grundidén för god försäkringssed ska försäkringsgivaren inte endast handla i överensstämmelse med lagens ordalydelse utan också med lagens syfte och på ett etiskt hållbart, skäligt och rättvist sätt. God försäkringssed kan också beskrivas genom att konstatera att allt det som inte särskilt är förbjudet inte nödvändigtvis är tillåtet. *(Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)*
- (4) I ett försäkringsavtalsförhållande innehåller god försäkringssed även ett krav på försäkringsgivaren att samarbeta med avtalsparten och att beakta dennas intressen. Till denna del har god försäkringssed samma typ av betydelse som principen om avtalsrättslig lojalitet. *(Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)*
- (5) God försäkringssed begränsar sig emellertid inte enbart till avtalsförhållanden, utan den fastställer även mer allmänt på vilket sätt försäkringsgivaren ska ordna sin verksamhet och verka i relationen med andra aktörer. Sådana andra aktörer är åtminstone de försäkrade och ersättningsmottagarna. *(Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)*
- (6) Vad god försäkringssed innehåller kan inte noggrant fastställas och innehållet förändras även över tiden och enligt värderingarna. God försäkringssed konkretiseras ofta via enskilda fall. *(Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)*
- (7) Arbetspensionsförsäkringsbolagen är till sin bolagsform privaträttsliga, men med tanke på verksamhetens syfte och natur är de en del av den indirekta offentliga förvaltningen. Försäkringsavtalens och förmånernas innehåll är noggrant fastställda i lagen, och på bolagens verksamhet tillämpas förvaltningslagen (434/2003) i de fall då de sköter sin offentliga förvaltningsuppgift. Trots det har god försäkringssed betydelse även för arbetspensionsförsäkringsbolagets verksamhet, i synnerhet, eftersom en god försäkringssed förutom i försäkringsavtal och ersättningsärenden även ska tillämpas i bolagens verksamhet mer omfattande. *(Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)*

ANVISNING (stycke 8)

- (8) Med arbetspensionsförsäkringsbolagens skyldighet enligt 31 § 1 mom. i AFBL att iakttä god försäkringssed avses enligt Finansinspektionens tolkning följande:
  - Arbetspensionsförsäkringsbolaget i sina transaktioner och avtalsförbindelser ska iakttä principerna om god försäkringssed.
  - Arbetspensionsförsäkringsbolaget ska bemöta alla rättvist och jämlikt och får inte genom sina transaktioner bereda till exempel en enskild försäkringstagare otillbörlig fördel. Alla

transaktioner mellan arbetspensionsförsäkringsbolaget och försäkringstagaren, till exempel finansiering av försäkringstagarens lån och annan verksamhet, fastighetsaffärer och andra affärer och hyresavtal ska genomföras med iakttagande av god sed och på marknadsvillkor. Tjänster som upphandlas av försäkringstagare ska upphandlas på marknadsvillkor.

- Det av det samhälleliga syftet för arbetspensionsförsäkringsbolagets verksamhet och verksamhetens självständighet följer att bolaget inte får använda sådana upplägg i sina relationer med försäkringstagare eller i sina andra transaktioner som inte hör till bolagets verksamhet. Ett upplägg kan betraktas som olämpligt om till exempel transaktioner som gäller arbetspensionsförsäkringen eller placeringsverksamheten kopplas ihop med förvärv eller användning av försäkringar eller andra tjänster som tillhandahålls av försäkringsbolag inom samma konglomerat som arbetspensionsförsäkringsbolaget.
- Arbetspensionsförsäkringsbolaget ska ha skriftliga instruktioner om principerna för transaktioner och avtalsförbindelser mellan bolaget och försäkringstagare, som har godkänts av styrelsen.

14 Uppläggnig av placeringsverksamheten och placeringsplan

- (1) Enligt 26 § 2 mom. i AFBL ska ett arbetspensionsförsäkringsbolags penningmedel och andra tillgångar hållas åtskilda från de tillgångar som tillhör ett annat bolag inom arbetspensionsförsäkringsbolagets koncern eller någon annan sammanslutning eller stiftelse. Enligt 26 § 3 mom. i AFBL ska ekonomiförvaltningen och betalningsrörelsen vid ett arbetspensionsförsäkringsbolag ordnas så att medlen inte används för ekonomiförvaltningen eller betalningsrörelsen vid ett annat bolag inom arbetspensionsförsäkringsbolagets koncern eller någon annan sammanslutning eller stiftelse. Enligt 26 § 4 mom. i AFBL kan bolaget av särskilda skäl i ringa mån avvika från vad som föreskrivs om betalningsrörelsen i 26 § 3 mom. i AFBL, såsom Finansinspektionen närmare bestämmer.
- (2) Enligt 27 § 1 mom. i AFBL ska ett arbetspensionsförsäkringsbolags placeringsverksamhet vara oavhängig. Bolaget ska ha tillräcklig egen personal för placeringsverksamheten. Enligt 27 § 4 mom. i AFBL får ett arbetspensionsförsäkringsbolag dock av utomstående köpa vissa sådana tjänster för placeringsverksamheten som nämns i lagrummet, förutsatt att detta inte äventyrar oavhängigheten av arbetspensionsförsäkringsbolagets placeringsverksamhet.
- (3) Enligt 28 § 1 mom. i AFBL ska ett arbetspensionsförsäkringsbolags styrelse upprätta en placeringsplan för bolaget.
- (4) Enligt 27 § 5 mom. i AFBL meddelar Finansinspektionen närmare föreskrifter om sådana kapitalförvaltningstjänster, sakkunnigtjänster i anslutning till placeringsverksamheten, hjälptjänster eller andra med dem jämförbara tjänster som kompletterar arbetspensionsförsäkringsbolagets egen placeringsverksamhet.
- (5) Enligt 28 § 3 mom. i AFBL meddelar Finansinspektionen närmare föreskrifter om placeringsplanen enligt 28 § i AFBL.

14.1 Organisation av placeringsverksamheten i arbetspensionsförsäkringsbolag

14.1.1 Organisation av ekonomiförvaltningen och betalningsrörelsen

ANVISNING (styckena 6–7)

- (6) Av 26 § 3 mom. i AFBL följer enligt Finansinspektionens tolkning att arbetspensionsförsäkringsbolaget för sin betalningsrörelse ska ha egna kassa- och bankkonton som är åtskilda från andra sammanslutningar. Ett arbetspensionsförsäkringsbolag får till exempel inte använda ett gemensamt koncernkonto med en annan sammanslutning eller stiftelse. Med koncernkonto avses ett bankkonto där betalningsrörelsen är decentraliserad per enhet, medan tillgångsförvaltningen är centraliserad. Ett sådant konto är till exempel ett bankkonto där medlen på olika sammanslutningars bankkonton uppsamlas till en helhet och där varje sammanslutning har dispositionsrätt till underkontona.
- (7) Enligt 26 § 4 mom. i AFBL är avvikelser tillåtna till exempel i samband med mellankonton. Arbetspensionsförsäkringsbolaget får i sina transaktioner med andra sammanslutningar och stiftelser använda olika mellankonton för registrering av köp och försäljning av tjänster eller motsvarande transaktioner eller av obetydlig betalningsrörelse mellan arbetspensionsförsäkringsbolaget och bostads- och fastighetsföretag, dock inte premierörelse.

Kontot får inte heller användas för registrering av arbetspensionsförsäkringsbolagets och någon ovan nämnd sammanslutnings eller stiftelses gemensamma eller inbördes transaktioner som gäller fång eller överlåtelse av egendom. Kontots saldo ska fortlöpande visa ett obetydligt belopp. Kontotransaktionerna avvecklas månatligen, dock senast under månaden efter den månad till vilken transaktionen hänför sig.

14.1.2 Oavhängighet i placeringsverksamheten

ANVISNING (styckena 8–9)

- (8) Enligt Finansinspektionens tolkning säkerställs oavhängigheten av ett arbetspensionsförsäkringsbolags placeringsverksamhet enligt 27 § 1 mom. i AFBL så att bolagets egen placeringsorganisation och oberoende personal har ansvar för att bereda och fatta placeringsbeslut. Av 27 § 1 mom. i AFBL följer enligt Finansinspektionens tolkning att bolagets egen personal ska ha tillfredsställande kompetens i och yrkeskunskaper om placeringsverksamhet, så att bolaget inte i sin placeringsverksamhet behöver ty sig till andra tjänster än kompletterande kapitalförvaltnings-tjänster, hjälptjänster och andra med dem jämförbara tjänster.
- (9) Framställning och insamling av uppgifter på investeringsmarknaden för beredning och fattande av placeringsbeslut utgör enligt Finansinspektionens tolkning sådana tjänster enligt 27 § 4 mom. i AFBL som kan köpas av utomstående. Exempel på sådana tjänster är olika marknadsanalyser, företagsundersökningar, inhämtning av kreditupplysningar och inhemska och utländska sakkunnigtjänster inom placeringsverksamhet.

FÖRESKRIFT (stycke 10)

- (10) Hjälptjänster som arbetspensionsförsäkringsbolaget köper av utomstående ska tillföra bolaget sådana uppgifter som behövs för beredning och uppföljning av beslut i placeringsverksamheten.

ANVISNING (styckena 11–12)

- (11) Exempel på hjälptjänster enligt stycke 10 ovan är databehandlingstjänster, juridiska tjänster och redovisningstjänster som gäller placeringsverksamheten. Hjälptjänster är också tjänster för genomförande av placeringsbeslut och förvaltning av placeringarna, till exempel fastighetsförvaltningstjänster.
- (12) Ett arbetspensionsförsäkringsbolag kan ingå kompletterande kapitalförvaltningsavtal till exempel med kreditinstitut, värdepappersföretag enligt lagen om investeringstjänster (747/2012) eller därmed jämförbara företag och värdepappersföretag som beviljats tillstånd i ett annat land och omfattas av offentlig tillsyn.

FÖRESKRIFT (styckena 13–15)

- (13) Avtal med externa kapitalförvaltare ska godkännas av arbetspensionsförsäkringsbolagets styrelse. Framför allt vid tilldelningen av beslutsbefogenheter ska styrelsen försäkra sig om att arbetspensionsförsäkringsbolagets oavhängiga beslutsfattande i placeringsfrågor inte äventyras.

- (14) Av kapitalförvaltningsavtal som gäller förvaltningen av placeringstillgångar ska åtminstone följande uppgifter framgå:
- uppdragets omfattning och de befogenheter som uppdraget medför
  - principer och begränsningar för placeringsverksamheten (bl.a. mål, risker, allokering av tillgångarna)
  - regelbunden rapportering (bl.a. avkastning/mål, allokering och risknivå)
  - förvaltningsarvode
  - förfarande för uppsägning av avtalet.
- (15) Uppdraget får gälla endast en viss, avgränsad andel av arbetspensionsförsäkringsbolagets placeringar och det totala antalet uppdrag får inte vara betydande. Ett uppdrags andel av de totala tillgångar som kapitalförvaltningsföretaget förvaltar får inte heller vara betydande.

14.2 Styrelsens ansvar för placeringsverksamheten och riskhanteringen av placeringsverksamheten/placeringsplan

ANVISNING (stycke 16)

- (16) Av 28 § 1 mom. i AFBL följer enligt Finansinspektionens tolkning att styrelsen svarar för placeringen av bolagets tillgångar, för lämpligheten av placeringsbefogenheterna och för riskerna i placeringsverksamheten.

FÖRESKRIFT (styckena 17–19)

- (17) Styrelsen svarar för att placeringsplanen uppdateras.
- (18) Placeringsplanen ska ta upp åtminstone följande ämnesområden utöver vad som föreskrivs i 28 § 2 mom. i AFBL:
- De krav som omvärlden och bolagets verksamhet ställer på placeringsverksamheten på kort och lång sikt
    - Analys av omvärldsläget och utvecklingstrender
    - Analys av bolagets solvensutveckling
    - Rapport som ansvarig aktuarie tagit fram för hanteringen av placeringsrisker och för placeringsverksamheten och som gäller de krav som följer av ansvarsskuldens art och avkastningskravet på ansvarsskulden samt av upprätthållandet av solvens och likviditet, samt lämpligheten av bolagets hantering av försäkringstekniska risker mot bakgrund av arten och omfattningen av bolagets verksamhet
    - Analys av de största riskerna förknippade med placeringarna, bland annat med avseende på värdeförändringar och förväntad avkastning
  - Allmänna principer för placeringsverksamheten
    - Strategiska mål för bolagets placeringsverksamhet
    - Mål och limiter för riskhanteringen

- De viktigaste riskerna i placeringarna, såsom valuta-, kredit-, ränte-, marknads- och likviditetsrisk
- Principer för användning av derivat

I principerna för användning av derivat ska det vid behov tas ställning till skillnader mellan principerna och verksamheten på kort och lång sikt.

- Placering av tillgångar år X
  - Grundläggande allokering (fördelning av placeringstillgångarna på tillgångsslag) och tillåtna variationsgränser eller limiter
  - Avkastningsmål
  - Mål och limiter för riskhanteringen och eventuella jämförelseindex
  - Grunderna för solvensklassificeringen
- Styrssystem
  - Styrelse
  - Verkställande direktör
  - Placeringsorganisationens beslutsbefogenheter
  - Upphandling av tjänster
  - Organisation av riskhanteringen och den interna kontrollen eller hänvisning till styrelsens eventuella separata beslut om dem
  - Kontinuitetsplanering av placeringsverksamheten med tanke på störningar under normala förhållanden
- Beskrivning av rapporteringssystemen
  - Rapportering från riskhanteringsfunktionen för placeringsrisker
  - Rapportering från placeringsfunktionen
  - Situationer som kräver separat rapportering till styrelsen
- Andra viktiga linjebeslut
  - Principer för ägarstyrning eller hänvisning till styrelsens eventuella separata beslut om dem
  - Principer för ansvarsfulla placeringar eller hänvisning till styrelsens eventuella separata beslut om dem
- Principer för uppdatering av placeringsplanen

(19) Bolaget ska tillställa Finansinspektionen en placeringsplan som godkänts av styrelsen och sådana andra eventuella styrelsebeslut till vilka det eventuellt hänvisas i placeringsplanen på det sätt som sagts i stycke 18 ovan. (Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)

15 Upptagande av kredit, anmälan om upptagande av kredit och credit default swap-avtal

- (1) I 15 kap. 1 § 2 mom. i FBL föreskrivs om anmälan om upptagande av lån som ska lämnas till Finansinspektionen.
- (2) Enligt 15 kap. 1 § 2 mom. i FBL meddelar Finansinspektionen närmare föreskrifter om lämnande av anmälan om upptagande av lån och om innehållet i anmälan.
- (3) Finansinspektionens rätt att meddela bindande föreskrifter om credit default swap-avtal som är jämfällbara med credit default swap-avtal enligt 15 kap. 3 § 2 mom. 1 punkten i FBL grundar sig på 15 kap. 3 § 2 mom. 2 punkten i FBL.

FÖRESKRIFT (styckena 4–7)

- (4) Ett arbetspensionsförsäkringsbolag och en dottersammanslutning enligt 15 kap. 1 § 3 mom. i FBL ska senast inom två veckor från det att en kredit upptagits underrätta Finansinspektionen om
  - kredit som upptagits för skötseln av nödvändig likviditet
  - kapitallån som upptagits och
  - kredit som upptagits ur en personalfond som ägs av dess egen personal.
- (5) Före årsrevisionen ska dessutom en separat anmälan med följande uppgifter om krediterna enligt stycke 4 ovan upprättas för Finansinspektionen:
  - arbetspensionsförsäkringsbolagets alla gällande krediter
  - alla krediter som arbetspensionsförsäkringsbolaget lyft under det föregående kalenderåret
  - dottersammanslutningarnas alla gällande krediter och
  - alla krediter som dottersammanslutningarna lyft under det föregående kalenderåret.
- (6) Normala kontokrediter för affärsverksamheten och andra med dem jämfällbara krediter behöver anmälas endast på Finansinspektionens särskilda begäran.
- (7) Credit default swap-avtal betraktas som standardiserade kontrakt och tolkas inte som lämnande av säkerhet, om kontrakten har upprättats enligt standardiserade malldokument utarbetade av International Swaps and Derivatives Association (ISDA) eller motsvarande standardmallar.

16 Egendomsregleringar kopplade till ansvarsöverföringar mellan arbetspensionsanstalter

- (1) I 10 a kap. i AFBL föreskrivs om överlåtelse av ett arbetsgivarspecifikt försäkringsbestånd till en pensionsstiftelse eller pensionskassa. Enligt 29 c § 1 mom. i AFBL ska arbetspensionsförsäkringsbolaget och den övertagande pensionsanstalten ansöka om Finansinspektionens samtycke till överlåtelsen av ett arbetsgivarspecifikt försäkringsbestånd. Enligt 29 c § 3 mom. i AFBL ska Finansinspektionen ge sitt samtycke till överlåtelsen, om inte åtgärden inkräktar på de försäkrade förmånerna och inte anses äventyra en sund utveckling av försäkringsverksamheten.
- (2) Finansinspektionens rätt att meddela bindande föreskrifter om ansökan om överlåtelse av ett arbetsgivarspecifikt försäkringsbestånd och om de uppgifter som behövs i ansökan grundar sig på 29 c § 5 mom. i AFBL.
- (3) I 10 kap. i AFBL föreskrivs om överlåtelse av ett arbetspensionsförsäkringsbolags försäkringsbestånd eller en del av det till ett annat arbetspensionsförsäkringsbolag. Enligt 29 § 1 mom. i AFBL ska Finansinspektionen ge sitt samtycke till överlåtelsen av försäkringsbeståndet eller en del av det, om inte åtgärden inkräktar på de försäkrade förmånerna, inte anses äventyra en sund utveckling av försäkringsverksamheten och om Finansinspektionen anser att överlåtelsen är motiverad med tanke på verkställigheten av arbetspensionssystemet. Finansinspektionen har rätt att förena sitt samtycke med sådana villkor som den anser nödvändiga för att sörja för att de försäkrade förmånerna eller en sund utveckling av försäkringsverksamheten inte äventyras.

ANVISNING (stycke 4)

- (4) Av 29 c § 3 mom. och 29 § 1 mom. i AFBL följer enligt Finansinspektionens tolkning att bolaget inte till ansvarsöverföringarna får koppla eller utöver dem genomföra sådana fastighetsaffärer eller andra egendomsregleringar med arbetsgivaren eller med någon sådan instans över vilken arbetsgivaren med stöd av ägande eller på andra grunder kan utöva ett faktiskt betydande inflytande i samband med ansvarsöverföringen (nedan ägarkontrollerat företag) som inte omfattas av ansvarsöverföringarna och är betydande i förhållande till värdet av de överförda tillgångarna.

FÖRESKRIFT (stycke 5)

- (5) För bedömning av om villkoren för samtycket uppfylls ska de sökande i samband med ansökan om ansvarsöverföring enligt 10 a kap. i AFBL underrätta Finansinspektionen om följande nedan i detta stycke nämnda egendomsregleringar mellan den övertagande arbetspensionsanstalten, den överlåtande arbetspensionsanstalten, den arbetsgivare som berörs av den överlåtande/övertagande arbetspensionsanstaltens ansvarsöverföring och arbetsgivarens ägarkontrollerade företag enligt stycke 4 ovan:
  - samtliga egendomsregleringar som följer av ansvarsöverföringen och genomförs samtidigt med ansvarsöverföringen eller som enligt avtal kommer att genomföras inom två år från ansvarsöverföringen
  - samtliga egendomsregleringar som har genomförts två år före ansvarsöverföringen.

ANVISNING (stycke 6)

- (6) Finansinspektionen rekommenderar att uppgifterna enligt stycke 5 ovan också meddelas till Finansinspektionen om ansvarsöverföringar enligt 10 kap. i AFBL.

17 Ansökan för överlåtelse av ett arbetsgivarspecifikt försäkringsbestånd

- (1) Enligt 29 c § 1 mom. i AFBL ska arbetspensionsförsäkringsbolaget och den övertagande pensionsanstalten ansöka om Finansinspektionens samtycke till överlåtelse av ett arbetsgivarspecifikt försäkringsbestånd.
- (2) Finansinspektionens rätt att meddela bindande föreskrifter om ansökan om överlåtelse av ett arbetsgivarspecifikt försäkringsbestånd och de uppgifter som behövs i ansökan grundar sig på 29 c § 5 mom. i AFBL.

FÖRESKRIFT (stycke 3)

- (3) Ansökan om Finansinspektionens samtycke till överlåtelsen av ett arbetsgivarspecifikt försäkringsbestånd ska åtföljas av följande handlingar:
  - Avtal om överlåtelse av ett arbetsgivarspecifikt försäkringsbestånd.
  - Det överlåtande arbetspensionsförsäkringsbolagets och den övertagande pensionsanstaltens beslut i ärendet.
  - Arbetspensionsförsäkringsbolagets aktuariers redogörelse för beloppet av den ansvarsskuld som överförs.
  - Uppgifter om både den överlåtande och den övertagande pensionsanstaltens solvenskapital och solvensgräns och om beloppet av solvenskapital som överförs.
  - Om beloppet av det solvenskapital som överförs är mindre än vad som föreskrivs i social- och hälsovårdsministeriets förordning som avses i 29 e § 2 mom. i AFBL, en utredning om hur det solvenskapital som överförs inverkar på den övertagande pensionsanstaltens solvens och utvecklingen av försäkringsavgiften samt av de åtgärder som vidtas i samband med överlåtelsen eller senare på grund av nämnda inverkan. (*Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024*)
  - Uppgifter om beloppet av tillgångar som överförs, tillgångsslag, värderingsgrunder och eventuella tillgångar som är bundna till arbetsgivaren.
  - Uppgifter om försäkringsbestånd som överförs, arbetsgivaren, försäkringsnummer och kretsen av försäkrade.
  - Redogörelse för om samma försäkringsbestånd eller en del av det har överlåtits tidigare. Om försäkringsbeståndet eller en del av det har överlåtits tidigare, ska av ansökan framgå att det har förflutit minst fem år mellan den tidigare och den nya planerade överlåtelsepunkten, eller om 29 a § 5 mom. i AFBL ska tillämpas på överlåtelsen, en utredning om att det gått minst tre år sedan den tidigare och den planerade nya överlåtelsepunkten och att förutsättningarna för att tillämpa bestämmelsen uppfylls. (*Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024*)
  - Uppgifter om vad som avtalats om de skäligen administrativa kostnader som överlåtelsen föranleder.

18 Förberedelser för undantagsförhållanden

- (1) I detta kapitel avses med *undantagsförhållanden* sådana undantagsförhållanden som avses i beredskapslagen och sådant försvarstillstånd som avses i lagen om försvarstillstånd. (Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)
- (2) Centrala uppgifter som ansluter till undantagsförhållanden och som är på arbetspensionsförsäkringsbolagets ansvar är till exempel uppgifter som bidrar till att trygga medborgarnas försörjning och pensionsmedlen. Risker som undantagsförhållanden kan medföra för skötseln av dessa uppgifter och som bolagen och därigenom medborgarna utsätts för är bland annat äventyrande av pensionsutbetalningen, pensionsfinansieringen och likviditetshanteringen, liksom verksamheten i bolagets egna eller samhällets olika system och infrastruktur, funktionsstörningar i nätverk som ligger på bolagets eget ansvar, avbrott i serviceverksamhet och diverse informations- och motpartsrisker. (Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)
- (3) Enligt 31 kap. 13 § 1 mom. i FBL ska ett försäkringsbolag genom deltagande i beredskapsplanering inom försäkringsbranschen och förberedande av verksamheten under undantagsförhållanden samt genom andra åtgärder säkerställa att deras uppgifter kan skötas så störningsfritt som möjligt också under undantagsförhållanden.

18.1 Funktionsförmåga under undantagsförhållanden

ANVISNING (stycke 4)

- (4) Finansinspektionen rekommenderar att arbetspensionsförsäkringsbolag har beredskap att bibehålla funktionsförmågan under undantagsförhållanden som varar minst 12 månader. Bolagets funktionsförmåga bör avpassas så att de uppgifter som bidrar till att trygga medborgarnas försörjning och pensionsmedlen och som är på bolagets ansvar inte äventyras under undantagsförhållanden. (Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)

18.2 Förberedelser för att bibehålla funktionsförmågan under undantagsförhållanden

ANVISNING (styckena 5–10)

- (5) Finansinspektionen rekommenderar att bolaget redan under normala förhållanden inleder förberedelser för att säkerställa sin funktionsförmåga under undantagsförhållanden (Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)
- (6) Finansinspektionen rekommenderar att bolaget som en del av sin riskhantering tar fram en beredskapsplan som godkänns av styrelsen. (Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)
- (7) Finansinspektionen rekommenderar att beredskapsplanen under undantagsförhållanden tryggar sådana funktioner som bidrar till att trygga medborgarnas försörjning och pensionsmedlen och som bolaget kan påverka genom sina egna åtgärder. Sådana är bland annat trygghandling av pensionsbesluts- och pensionsutbetalningsfunktioner, medelsförvaltning, kunduppgifter, IT-system och nödvändig databehandlingsinfrastruktur och servicenätverk fungerar och är tillgängliga och att de kan skötas ostört. (Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)

- (8) Finansinspektionen rekommenderar att beredskapsplanen beskriver verksamhetsprinciperna, funktionerna, tjänsterna och det nödvändiga samarbetet med intressenter under undantagsförhållanden. Planen bör också innehålla funktionskrav för undantagsförhållanden, steg för kontrollerad nedtrappning av tjänsterna och åtgärder för att återställa normala förhållanden. *(Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)*
- (9) Finansinspektionen rekommenderar att verkställande direktören eller en person som särskilt tillförordnats av styrelsen svarar för uppdatering av beredskapsplanen, vidtagande av åtgärder enligt beredskapsplanen, förberedelser för undantagsförhållanden, ledning av verksamheten och underhåll av beslutssystemet samt för kommunikationen under alla förhållanden *(Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)*
- (10) Finansinspektionen rekommenderar att beredskapsplanens funktionsduglighet testas under normala förhållanden. *(Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)*

18.3 Förberedelser inom informationshantering och datasystem

ANVISNING (stycke 11)

- (11) Finansinspektionen rekommenderar följande i anslutning till informationshantering och datasystem:
- Bolaget sörjer för dataförvaring och tillfredsställande registrering av transaktioner under undantagsförhållanden. Om IT-systemen inte är tillgängliga, datakommunikationerna inte fungerar eller tillgången till andra infrastrukturtjänster är begränsad, bör beredskap finnas för att använda andra metoder för dataförvaring och tillfredsställande registrering av transaktioner.
  - Bolaget sörjer för att säkerhetskopiering inklusive återställningssystem byggs in i databehandlingsinfrastrukturen med tanke på undantagsförhållanden.
  - Bolaget lägger upp backupsystem för data och program inklusive återställningssystem som är tillfredsställande med tanke på kontinuiteten i verksamheten, i säkerhetslokaler som ligger på tillräckligt långt avstånd.
  - Bolaget sörjer för en tillfredsställande databehandlingskapacitet för att trygga medborgarnas försörjning och pensionsmedlen under undantagsförhållanden.
  - Bolagen har förmåga att starta upp databehandlingsverksamhet i en ny miljö eller reservdatacentral för att sörja för kontinuiteten i verksamheten.
  - Bolaget sörjer för färdigplanerade och välfungerande förbindelser till nödvändiga samarbetspartners och till gemensamma eller centraliserade databaser.
  - Bolaget planerar användningen av backupsystemen så att det på basis av backupdata och backup-program är möjligt att starta upp verksamheten på nytt också i en situation där den egentliga databehandlingscentralen med närområden har förstörts för gott. Detta skulle förutsätta kontroll av backup-systemens tillgänglighet.

18.4 Förberedelser inom utlagda verksamheter

ANVISNING (styckena 12–13)

- (12) Finansinspektionen rekommenderar att förberedelserna för undantagsförhållanden också utsträcks till utlagda verksamheter i den omfattning som detta krävs för att bolaget ska kunna säkerställa skötseln av sina uppgifter. Kravet bör beaktas redan i uppdragsavtalen. *(Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024)*
- (13) Finansinspektionen rekommenderar att bolaget säkerställer funktionen och tillgängligheten för utlagda tjänster genom kontroller och avtal.

18.5 Efterlevnad av anvisningen

ANVISNING (stycke 14)

- (14) Finansinspektionen rekommenderar att ett arbetspensionsförsäkringsbolag som inte följer denna anvisning underrättar Finansinspektionen om varför och hur det avviker från anvisningen, motiverar avvikelserna och förklarar hur det kommer att uppfylla beredskapskyldigheten enligt 31 kap 13 § 1 mom. i FBL.

19 Deltagande i byggande enligt lagen om bostadsköp

- (1) Enligt 2 § i AFBL ska arbetspensionsförsäkringsbolag bedriva lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse som hänför sig till den sociala tryggheten genom att sköta verkställigheten av det lagstadgade pensionsskyddet och förvalta de medel som för detta ändamål flyter in till bolagen på ett sätt som tryggar de förmåner som försäkringarna omfattar. Ett arbetspensionsförsäkringsbolag får enligt 3 § i AFBL inte bedriva annan försäkringsrörelse än verksamhet enligt ArPL eller FöPL och sådan återförsäkring som direkt hänför sig till denna verksamhet.

ANVISNING (styckena 2–7)

- (2) Enligt Finansinspektionens tolkning är syftet med 2 och 3 § i AFBL att förhindra att bolagen utvidgar sin verksamhet till sådana andra verksamhetsformer som kunde äventyra de försäkrade förmånerna.
- (3) Lagen om bostadsköp gäller köp av bostadsaktier och andra sådana andelar i en sammanslutning som ger rätt att besitta en bostadslägenhet, skydd av köparens rättsliga och ekonomiska ställning under byggnadsfasen samt vissa andra rättsförhållanden i anslutning till produktion och försäljning av bostäder och övriga lokaler i en bostadssammanslutning. Med stiftande delägare avses enligt 1 kap. 4 § 1 mom. i lagen en fysisk person eller en juridisk person som under byggnadsfasen tecknar eller annars äger en bostadsaktie eller någon annan sådan andel i en sammanslutning som ger rätt att besitta en bostadslägenhet. Enligt regeringens proposition 14/1994⁵ med förslag till lagen används vid bostadsproduktion av bostadsaktiebolag allmänt två organisations- och finansieringssystem: s.k. grynderentreprenad och grynderbyggande.
- (4) I systemet med grynderentreprenad är bostadsaktiebolagets stiftande delägare enligt motiven till regeringens proposition 14/1994 byggnadsfirmans ägare eller en delägare med bestämmanderätt eller en person som är verksam för byggnadsfirmans räkning. I systemet med grynderbyggande är inte byggnadsfirmans ägare eller företrädare bostadsaktiebolagets stiftande delägare, utan någon annan, till exempel en allmännyttig byggnadssammanslutning eller ett annat företag eller dess företrädare. För att genomföra byggnadsprojektet används i regel en entreprenör som är utomstående i förhållande till den stiftande delägaren. Då står det bostadsaktiebolag som är byggherre och den byggnadsfirma som är entreprenör inte under samma inflytande under byggnadsskedet.
- (5) Vid grynderentreprenad enligt lagen om bostadsköp åtar sig entreprenören ett brett ansvar för riskerna i byggverksamheten. Enligt Finansinspektionens tolkning hör dessa risker inte till arbetspensionsförsäkringsverksamhet enligt 2 och 3 § i AFBL och inte heller till arbetspensionsförsäkringsbolags placeringsverksamhet. Av ovan nämnda anledning kan arbetspensionsförsäkringsbolag enligt Finansinspektionens tolkning inte vara verksamma som grynderentreprenörer enligt lagen om bostadsköp.
- (6) Däremot kan arbetspensionsförsäkringsbolag delta i byggprojekt enligt lagen om bostadsköp i egenskap av grynderbygherrar och stiftande entreprenörer.

⁵ Regeringens proposition 14/1994 s. 4 och 5.

- (7) Finansinspektionen rekommenderar att arbetspensionsförsäkringsbolaget dock före ett placeringsbeslut noggrant analyserar de risker och exponeringar som skyldigheterna enligt lagen om bostadsköp medför för projekten, för att inte äventyra de försäkrade förmånerna. Finansinspektionen rekommenderar också att arbetspensionsförsäkringsbolag som överväger att delta i byggprojekt enligt lagen om bostadsköp likaså ser till att dessa placeringars andel står i rimlig proportion till bolagets placeringstillgångar och riskhanteringsförmåga.

20 Marknadsföring av bolagsspecifika avgiftsdelar (*Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024*)

- (1) Enligt 31 § 2 mom. i AFBL utövar Finansinspektionen tillsyn över arbetspensionsförsäkringsbolagens marknadsföring.
- (2) I 33 b § i AFBL föreskrivs om arbetspensionsförsäkringsbolagens marknadsföring.
- (3) I 2 § i lagen om otillbörligt förfarande i näringsverksamhet föreskrivs om de uttryck som får användas i näringsverksamhet och i 2 a § om jämförande marknadsföring.

ANVISNING (styckena 4–7)

- (4) Enligt Finansinspektionens tolkning innebär 33 b § i AFBL att det i uppskattningen av försäkringsavgiftens bolagsspecifika avgiftsdelen på ett tydligt och begripligt sätt ska anges de antaganden och andra faktorer som inverkar på avgiftsdelens belopp och som bedömningen grundar sig på och vilka är av betydelse för kunden.
- (5) Finansinspektionen rekommenderar att den uppskattning av kundåterbäringen som ges en kund som eventuellt flyttar över sin försäkring till arbetspensionsförsäkringsbolaget och som även innehåller information om efteråterbäringen, ger information både om efteråterbäringens inverkan och kundåterbäringarnas nivå åtminstone under de två följande åren efter att efteråterbäringarna upphört.
- (6) Finansinspektionen rekommenderar att det i den jämförande marknadsföringen av den bolagsspecifika avgiftsdelen av försäkringsavgiften fästs särskild uppmärksamhet vid att de uppgifter och de uttryck som används är jämförbara, belysande och väsentliga för kunden.
- (7) Enligt Finansinspektionens tolkning innebär vilseledande marknadsföring enligt 2 a § i lagen om otillbörligt förfarande i näringsverksamhet att den bolagsspecifika avgiftsdelen av försäkringsavgiften som räknats utifrån en enskild kunds uppgifter jämförs med den genomsnittliga motsvarande avgiftsdelen i ett annat arbetspensionsförsäkringsbolag.

21 Rapportering till Finansinspektionen (*Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024*)

I dessa föreskrifter och anvisningar har det i nedan givna avsnitt meddelats en föreskrift om vilken information som regelbundet ska lämnas till Finansinspektionen:

- avsnitt 11.2, stycke 10.

22 Upphävda föreskrifter och anvisningar

När dessa föreskrifter och anvisningar träder i kraft upphävs följande föreskrifter och anvisningar:

- Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar till försäkringsbolag, arbetspensionsförsäkringsbolag, försäkringsföreningar, försäkringsholdingsammanslutningar, filialer för försäkringsbolag från tredje land och pensionsanstalter som grundats genom lag 11.10.2016. Dnr FIVA 16/01.00/2016: avsnitt 4.1C Behörighet hos ledningen i ett arbetspensionsförsäkringsbolag och ett arbetspensionsförsäkringsbolags holdingsammanslutning, avsnitt 10.1 Placeringsplan stycke 2, avsnitt 10.8 Ordnande av placeringsverksamheten i arbetspensionsförsäkringsbolag styckena 1–3 och avsnitt 15.5 Tilläggsföreskrifter som gäller arbetspensionsförsäkringsbolag. Avsnitt 10.1 Placeringsplan och avsnitt 10.8 Ordnande av placeringsverksamheten i arbetspensionsförsäkringsbolag tillämpas inte på arbetspensionsförsäkringsbolag efter ikraftträdandet av dessa föreskrifter och anvisningar
- Finansinspektionens ställningstagande dnr 1/401/2005 om principerna för transaktioner och avtalsförhållanden mellan arbetspensionsförsäkringsbolag och försäkringstagare (på finska)
- Finansinspektionens ställningstagande 1/2012 Tillförlitlig förvaltning av arbetspensionsförsäkringsbolag
- Finansinspektionens ställningstaganden 3/2010 Egendomsregleringar i anslutning till ansvarsöverföring mellan arbetspensionsanstalter, 1/2010 Ställningstagande angående ersättningssystem, 1/2011 Uppdatering av ställningstagandet angående ersättningssystem och 5/2011 Försäkringsanstaltens deltagande i byggprojekt i enlighet med lagen om bostadsköp tillämpas inte på arbetspensionsförsäkringsbolag efter ikraftträdandet av dessa föreskrifter och anvisningar.

23 Ändringshistorik

Dessa föreskrifter och anvisningar har ändrats på följande sätt efter att de trädde i kraft:

Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024

- kapitlen 6–9 och 13 har ändrats och kompletterats, vilket också har lett till att numreringen av styckena i vissa kapitel har ändrats
- kapitlen 11, 20, 21, 23 och 24 har lagts till
- det har gjorts tekniska ändringar i flera andra kapitel

Ändringarna beror på kompletteringen av föreskrifterna och anvisningarna om god företagsstyrning och intern kontroll samt på tillägg av föreskrifter och anvisningar om marknadsföring av de bolagsspecifika avgiftsandelarna av försäkringsavgiften och anmälan om störningar i den operativa verksamheten.

24 Övergångs- och ikraftträdandebestämmelser (*Utfärdats 22.11.2023, gäller från 1.4.2024*)

- (1) Den årsanmälan som avses i kapitel 11 stycke 10 ska för år 2024 inlämnas för perioden 1.4.2024–31.12.2024.